

§ 610

Kesäkadut Helsingissä

HEL 2022-008974 T 08 00 04

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Asian aikana kuultavina olivat tiimipäällikkö Hanna Pikkarainen, yksikön päällikkö Pihla Kuokkanen, yksikön päällikkö Janne Prokkola, liikenneinsinööri Henna Hovi, liikenneinsinööri Sirje Lappalainen ja projektinjohtaja Tia Salminen. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Pöydällepanoehdotus:

Silja Borgarsdottir Sandelin: Pyydän asian pöydälle.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Silja Borgarsdottir Sandelinin ehdotuksesta.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Henna Hovi, liikenneinsinööri, puhelin: 31021337
henna.hovi(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kävely-ympäristöjen kokeilujen toimintamalli
- 2 Kesäkatujen suunnittelun käsikirja
- 3 Vuoden 2021 kesäkatujen seurannan tulokset
- 4 Vuoden 2022 kesäkatujen seurannan tulokset
- 5 Kesäkadut Tukholma ja Malmö
- 6 Yritysvaikutustenarviointi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta päättää hyväksyä kesäkatujen kokeilujen toimintamallin ohjeellisena noudatettavaksi. Vuosittaisten kokeilujen toteuttaminen sidotaan jatkossa talousarvioehdotukseen.

Kaupunkiympäristölautakunta päättää hyväksyä, että uusien kesäkatujen toteuttamisessa noudatetaan kesäkatujen kokeiluille muodostettua toimintamallia.

Esittelijän perustelut

Toimintamalli

Kävely-ympäristön kokeilujen toimintamalli (liite 1) kuvaa prosessin, jolla sidotaan nyt kesäkatuina toteutetut kokeilut kaupungin pitkäjänteiseen kehitystyöhön ja tavoitteisiin. Nämä tavoitteet on määritelty kaupunkistrategiassa, kävelyn edistämishjelmassa ja Helsingin liikenneturvallisuuden kehittämissuunnitelmassa. Toimintamallissa määritellään oleellimmat suunnittelun vaiheet ja valinnat, jotka ohjaavat katukokeilujen suunnan väliaikaisista kokeiluista pysyviin ratkaisuihin tai vaihtoehtoisesti päätökseen lopettaa kokeilut kyseisillä kaduilla. Kesäkatujen suunnittelun käsikirja (liite 2) sisältää laajan kesäkatujen konseptikuvauksen. Käsikirjassa on kuvattu mitä kesäkadut ovat, mitkä ovat niiden tavoitteet, miten kesäkadut valitaan, miten kesäkatuja seurataan ja mitä kesäkatujen suunnitteluun ja toteutukseen liittyy käytännön tasolla. Käsikirja on rakentunut vuosien 2020, 2021, 2022 aikana tehdyistä kokeiluista ja niiden opeista sekä keskusteluista mm. Tukholman, Malmön, Turun ja Tampereen kesäkatujen toteuttajien kanssa (Kesäkatujen opit vuosilta 2021–2022, liite 3 ja 4; Kesäkadut Tukholmassa ja Malmössä, liite 5).

Kesäkadut ovat yksi sovellus kävely-ympäristön kokeiluista. Niitä toteutetaan autoliikenteen osalta rauhallisilla paikalliskaduilla. Niiden tarkoituksena on kokeilla ja tutkia, miten katujen ja pienten aukoiden viihtyisyyttä parantamalla voidaan joko luoda uusi houkutteleva kohde tai yhdistää jo nyt houkuttelevia kohteita paremmin toisiinsa sekä tämän kautta kasvattaa kävelyn verkostoja. Kokeilut ovat myös erinomainen väline lisätä vuoropuhelua kaupunkilaisten, yrittäjien ja suunnittelun välillä. Väliaikaisuus mahdollistaa sen, että toteutus voi olla totutuista ratkaisuista poikkeava ja että kaupunkilaisten toiveita pystytään kevyemmällä toteutuksella lisäämään kaupunkiin. Järjestelyjä voidaan muokata tarpeeseen sopivalla tavalla vielä toteutuksen aikana. Lisäksi niiden avulla voidaan oppia katugeometrian ja liikenteellisten ratkaisujen mahdollisuuksista myös pysyvien ratkaisuiden osalta, jolloin yhdellä kadulla kokeileminen tuottaa tietoa myös muihin suunnittelukohteisiin.

Ehdotetun kävely-ympäristön kokeilujen toimintamallin tarkoituksena on toimia suunnittelun työkaluna. Kokeiluja toteuttamalla opitaan katu-ympäristöstä ja ihmisten käyttäytymisestä sekä erilaisten fyysisten ratkaisujen vaikutuksista näiden suhteeseen. Helsingin kesäkaduilla hyödyn-

netään kesäsesongin vahvuuksia tarjoamalla viihtyisää ja eloisaa katu-tilaa kaupunkilaisille.

Kesäkatujen tavoitteita ovat:

1. Käyttäjät kokevat, että kesäkadut parantavat kadun viihtyisyyttä
2. Ihmisten määrä ja heidän viipymä kesäkaduilla kasvaa toteutuksen myötä
3. Kesäkaduilla on positiiviset yritysvaikutukset ja ne kasvattavat Helsingin elinvoimaa
4. Kesäkatuja suunniteltaessa ja toteutettaessa aktivoidaan asukkaat, yrittäjät ja alueella työskentelevät sekä huomioidaan heidän toiminta ja tarpeet
5. Kesäkadut tukevat liikenteen päästövähennysten saavuttamista
6. Kesäkadut tukevat pysäköintipolitiikan tavoitteita siirtäen kadunvarren pysäköintiä maanalaisiin pysäköintilaitoksiin
7. Varmistetaan hyvä saavutettavuus kesäkaduilla ja niiden lähitöllä
8. Kesäkaduista saavutetut hyödyt ylittävät niihin panostetut resurssit

Kesäkadut suunnitellaan yhteen sovittamalla maisemalliset elementit sekä väliaikaiset liikennejärjestelyt toisiinsa. Kaduille sijoitetaan katuvihreää sekä istumiseen, oleskeluun ja tutkimiseen soveltuvia kalusteita. Tarkoituksena on houkutella ihmisiä viettämään aikaa kaupunkitilassa, luoda kiinnostavaa kaupunkitilaa ja laajentaa kävelyn verkostoja. Liikkuminen kesäkaduilla on rauhallista ja kesäkatujen liikenne- ja ratkaisut toteutetaan kuhunkin kohteeseen sopivalla tavalla esimerkiksi kävelytai pihakatuna.

Kesäkatujen osalta ehdotetaan, että jatkossa kesäkatuja toteutetaan kokeiluille kehitetyn toimintamallin mukaisesti, ja ne otetaan käyttöön Helsingin kaupungin paikalliskatuverkon sekä kävely-ympäristöjen suunnittelun työvälineeksi. Kesäkatuja ja muita mahdollisia kävely-ympäristön kokeiluja toteutetaan sinne, missä käveltävää, rauhallista ja turvallista katu-ympäristöä halutaan kehittää myös pysyvien ratkaisujen muodossa.

Toimintamallissa on eritelty oleelliset vaiheet onnistuneiden kesäkatujen ja muiden kävely-ympäristön kokeilujen toteuttamiseksi ja toiminnan jatkuvuuden takaamiseksi. Kesäkatujen ratkaisuilla on tarkoitus rakentaa tietopohjaa toimivista kävely-ympäristöistä Helsingin kontekstissa sekä paikalliskatuverkon rauhoittamistoimenpiteiden toimivuudesta. Kokeilujen hyödyntämisen oleellisena osana on ratkaisujen vaikutusten

tiivis seuranta. Seuranta tehdään havainnointitutkimuksilla, haastatteluin sekä liikennelaskennoilla, jotka koostetaan yhteen onnistumisiksi, opeiksi, ja parannustoimenpiteiksi.

Tällä hetkellä kävelyn suunnitteluun ja sen koordinointiin ei ole pystytty osoittamaan kokoaikaista suunnitteluresurssia. Nykyisten kesäkatujen toteuttaminen on luonteeltaan resurssi-intensiivistä toimintaa. Nopeat ratkaisut vaativat tiivistä yhteistyötä katu- ja maisemasuunnittelun, rakennusvalvonnan, lupa-asiantuntijoiden, toteuttavan urakoitsijan sekä katujen toimijoiden ja asukkaiden välillä. Vuoden 2022 kesäkatuja on toteutettu yhden vakituisen työntekijän sekä kahden määräaikaisen työntekijän toimesta. Päätösehdotuksessa on huomioitu resurssitarve niin, että päätös on ehdollinen sille, että kävely-ympäristön kokeilujen toteutus jatkossa sidotaan vuosittaisessa talousarvioehdotuksessa varattaviin resursseihin. Arvio tarvittavista henkilöresursseista on, että kävelyn edistämiseen osoitetaan projektipäällikkö sekä kokeilujen vuoro-vaikutuskoordinaattori ympärivuotisiksi vakansseiksi.

Kaupunkistrategia ja toimenpidettä tukevat ohjelmat

Kesäkadut tukevat Kasvun paikka -kaupunkistrategian mukaista kestävää kasvua, mahdollistavat kaupunkielämää ja luovat kauneutta. Kesäkaduilla toteutetaan seuraavia kaupunkistrategiassa esitettyjä tavoitteita:

"Helsinki suunnittelee ja rakentaa vetovoimaista, viihtyisää ja kaunista kaupunkitilaa niin uusille kuin vanhoille alueille. Hyvä kaupunkitila kutsuu eri-ikäisiä ja eritaustaisia ihmisiä kohtaamaan kaupungissa läpi vuoden, hyvä kaupunkitila tekee mahdolliseksi viipymisen ja oleilun, luo paikan kaupallisille palveluille ja toimii julkisen toiminnan näyttämönä."

"Julkisen kaupunkitilan vetovoimaa lisätään oivaltavan suunnittelun ja kokeilujen keinoin."

"Helsinki on kaupunki, joka käyttää kaupunkitilaa kaupunkilaisten kannalta tehokkaasti ja järkevästi, tehden tilaa ihmisten erilaisille tarpeille."

"Helsinki on yritysmyönteinen kaupunki, jossa palveluhenkisyysimme toteutuu kaikilla toimialoilla ja välittyy kaikille toimijoille yhtenäisesti. Parannamme kaupungin ja elinkeinoelämän yhteistyötä ja vahvistamme vuoropuhelua päätösten valmisteluvaiheessa. Kaupunkitilaa käytetään joustavasti asumisen ja liiketoiminnan välillä. Vahvistamme yritysmyönteistä kokeilukulttuuria ja painotamme ratkaisukeskeisyyttä – Helsinki on mahdollistaja."

Kävely-ympäristöä parantavat kokeilut edistävät kaupunginhallituksen 14.3.2022 hyväksymän Kävelyn edistämishjelman päätavoitteita 1 ja 3.

Päätavoite 1 on ohjelmassa kirjoitettu seuraavasti: "Kävelyn ydinalueita ovat raideliikenteen verkostokaupungin kaupunkikeskustat. Näitä alueita suunnitellaan ensisijaisesti jalankulkijan näkökulmasta alueelliset lähtökohdat huomioiden. Erityisesti ydinkeskustan keskeisiä asiointi- ja oleskelualueita sekä kaikkia kaupungin asemanseutuja kehitetään toimivina, viihtyisinä ja turvallisina kävely-ympäristöinä."

Päätavoite 3 on kirjattu seuraavasti: "Helsingissä kävely ei ole vain liikumista vaan olennainen osa toimivaa ja miellyttävää kaupunkielämää."

Kesäkadut toteuttavat suoraan kävelyn edistämishjelman toimenpidettä 5 "kävely-ympäristön kokeilut". Siinä linjataan seuraavasti: "Kokeilut avaavat mahdollisuuksia toteuttaa kevyesti ja nopeasti erilaisia ratkaisuja ja vakiinnuttaa niistä toimivimmat pysyviksi rakenteiksi ja suunnitteluratkaisuiksi. Helsingin kaupunki valmistele kokeilujen toimintamallin ja prosessikuvauksen. Kokeiluja keskitetään ensisijaisesti jalankulun ydinalueille ja niitä varten varataan resurssit."

Kesäkatujen avulla edistetään myös kaupunginhallituksen 7.3.2022 hyväksymässä Helsingin liikenneturvallisuuden kehittämissuunnitelmassa 2022-2026 kuvattua toimenpidettä D "Liikenteen rauhoittaminen". Toimenpiteestä todetaan, että laaditaan alueellisia liikenteen rauhoittamissuunnitelmia. Rauhoittamiskeinot kohdentuvat paikallisverkkoon, ja niihin sisältyvät ajonopeuksien hidastamistoimenpiteet, läpiajon hillitseminen ja liikennemäärien vähentäminen.

Kesäkatukokeilujen käyttö muutostyökaluna

Kesäkadut ovat kävely-ympäristön kokeiluita, joita toteutetaan ensisijaisesti tonttikaduilla. Ne ovat työkalu tutkia kadun soveltuvuutta kävelävemmäksi kaduksi ja tapa kokeilla kaupunkitilan laatua parantavia tekijöitä. Kesäkatuja toteutetaan vain siellä, missä käveltävyyttä tulee ja on mahdollista kehittää myös pysyvinä ratkaisuina kokeiluista kertyneitä oppeja hyödyntäen. Kesäkadut ovat yksi kokeilun tapa, joiden avulla voidaan selvittää ratkaisujen toimivuutta ja tehdä niistä johtopäätöksiä pidemmän aikavälin kehittämiseen. Kokeiluja voidaan toistaa esimerkiksi sesonkiperusteisina samalla kadulla useampaan kertaan, jonka jälkeen opit ja havainnot esitellään kaupunkiympäristölautakunnalle. Lautakunta päättää, edistetäänkö kadulle pysyvää ratkaisua tai vaihtoehtoisesti jätetään pysyvä muutos toteuttamatta. Tarkoituksena ei ole muuttaa kokeiluratkaisua sellaisenaan pysyväksi, vaan työstää liikenne- ja ympäristösuunnitelma ja sen jälkeen katusuunnitelma pysyvästä

ratkaisusta, johon on saatu oppeja kesäkatukokemuksista. Pysyvät ratkaisut voivat pitää sisällään jalkakäytävän levennyksiä, reunakivilinjojen muutoksia sekä ympärivuotisia viheristutuksia ja kiinteitä kaupunkitilaohjeen mukaisia kalusteita.

Kesäkatujen avulla voidaan myös kokeilla, miten Helsingin paikalliskatuja voitaisiin ylipäätään kehittää ja millaiset suunnitteluratkaisut niissä toimivat. Infrastruktuurin uudistaminen pysyvästi vie usein runsaasti aikaa ja myös enemmän rahaa kuin yksittäisen kesän väliaikainen ratkaisu. Kokeilemalla ratkaisua ensin väliaikaisesti voidaan saavuttaa myös parempi pysyvä ratkaisu. Kesäkatuista saatuja oppeja voidaan soveltaa myös muilla vastaavilla kaduilla. Tästä syystä oppien kirjaaminen ja raportointi on tärkeää kesäkatutoteutusten yhteydessä. Toistuvat kokeilut ja viestiminen mahdollisuudesta pysyvään muutokseen myös sitouttaa kadun asukkaat ja toimijat muutokseen, edesauttaa uusiin järjestylihin tottumista ja mahdollistaa paremmin yritysten toiminnan suunnittelun. Tähtäämällä toistuvuuteen ja lopulta pysyvyyteen kasvatetaan saatuja hyötyjä ja lopulta hyödyt on mahdollista ulosmitata ympärivuotisesti.

Pysyvien ratkaisuiden avulla taataan myös, että fyysiset ratkaisut kohteessa vastaavat tavoiteltua käyttötarkoitusta. Esimerkiksi kävelykadulla ei tule olla rakenteellisesti eroteltuja kulkuväyliä eri kulkumuodoille, mutta kokeilujen aikana tätä ei välttämättä pystytä täysin toteuttamaan. Pysyvät muutokset tulee pääasiassa suunnitella siten, että muutokseen vaaditaan ainoastaan kadun päällimmäisten ja välikerrosten muokkaamista. Näin muutoksista tulee jouhevia ja nopeita. Pysyvällä ratkaisulla voidaan tehdä kadun pinnalle muutoksia uudella päällysteellä tai esimerkiksi katugeometriaa kaventamalla, kanttikivien muotoa muokkamalla ja istuttamalla puita, jotka parantavat ilmanlaatua ja lieventävät lämpösaarekeilmiötä. Myös jalkakäytävien leventäminen on selkeämpää rakenteellisesti toteutettuna. Kaikissa muutoksissa ei tarvitse koskea edes kadun päällysteisiin, vaan toimia voidaan toteuttaa hyvin kustannustehokkaasti esimerkiksi siten, että kadulle istutetaan yksittäisiä puita, katu muutetaan yksisuuntaiseksi tai kadun pysäköinti muutetaan vinopysäköinniksi.

Vuorovaikutus

Vuorovaikutus on oleellinen osa kesäkatujen toteuttamista. Toteutuksen ja suunnittelun aikana osallistetaan katualueiden asukkaita, yrittäjiä ja toimijoita onnistuneen kokeilun takaamiseksi. Lisäksi vuorovaikutus sisältää myös kaupungin sisäisen keskustelun ja yhteydenpidon eri toimialojen välillä (KYMP, KUVA, Kanslia). Vuorovaikuttamisen ja konseptin tutuksi tekemisen kautta edistetään myös kesäkatutilassa tapahtuvaa toimijavetoista toiminnallisuutta ja tapahtumallisuutta.

Kesäkatujen suunnittelun alkuvaiheessa 2022 järjestettiin etätilaisuudet asukkaille ja yrittäjille, joissa kerrottiin kokeilusta, tarjottiin mahdollisuus kysyä kysymyksiä ja kerättiin ideoita tulevasta toteutuksesta. Lisäksi suunnittelun aikana järjestettiin etätilaisuus yrittäjille, jossa käytiin läpi valmistuneet kesäkatujen katusuunnitelmat ja keskusteltiin katujen toiminnallisuudesta. Ennen katujen rakentamisen alkua kesäkatujen projektikoordinaattori järjesti aamukahvitilaisuuden Designmuseolla, johon kutsuttiin laajasti kesäkatualueen toimijoita. Tilaisuudessa käytiin läpi kesän toiminnallisuutta, rakennusaikataulu ja keskusteltiin yleisesti kokeilusta. Molemmista tilaisuuksista oli mahdollisuus esittää kysymyksiä ja kommentoida kokeilun etenemistä. Kesän aikana toimijoille lähetettiin sähköpostitse infokirje katujen tapahtumista ja niihin liittyvistä ajankohtaisista asioista noin kolmen viikon välein. Kauden lopussa pidettiin etätilaisuus yritysluotsin toteuttaman yrityskyselyn tuloksista.

Liikenne- ja katusuunnittelupalvelu toteutti syys-lokakuussa 2022 karttapohjaisen Maptionnaire -kyselyn helsinkiläisille kävely-ympäristön kokeiluista ja pysyvistä kävelyn toimenpiteistä. Kyselyssä selvitettiin, minne kaupunkilaiset toivoisivat kokeiluja tai pysyviä kävely-ympäristön parannuksia sekä millaisista ratkaisuista he toivoisivat käveltävän kadun tai viihtyisän aukion muodostuvan. Tuloksia tullaan käyttämään hyväksi niin tulevien kesäkatujen sijaintien valinnassa kuin muutenkin kävelyn edistämisen toimenpiteiden kohdentamisessa.

Vaikutusten arviointi ja seuranta

Kesäkatukokeiluista ja niiden vaikutuksista on kerätty tietoa liikenne-laskennoilla, haastatteluilla ja laadullisella havainnoinnilla. Näin on saatu tietoa eri liikkumismuodoista ja niiden määrästä, liikennejärjestelyiden ymmärrettävyydestä ja toimivuudesta sekä katutilan ja -kalusteiden käytöstä ja katujen viihtyisyydestä. Lisäksi kesäkatukokeilun päätyttyä on kerätty palautetta yrittäjiltä kyselyllä, ja kaupungin oman palautekanavan kautta tulleet palautteet ovat myös toimineet kokemusten kartoittamisessa.

Katuhavainnointien yhteydessä tehdyistä haastatteluista saatu palaute on ollut pääosin positiivista. Vuoden 2022 kesäkaduille haastateltavat antoivat viihtyisyydestä keskimäärin arvosanan 4 asteikolla 1–5. Kysyttäessä tulisiko jatkossakin toteuttaa vastaavia väliaikaisia kaupunkikokeiluja, joissa katutilaa varataan enemmän jalankululle, pyöräilylle ja oleskelulle, 90% vastasi myöntävästi. Pysäköintipaikkojen poistumisesta on saatu eniten negatiivista palautetta palautejärjestelmän kautta. Pysäköintipaikkojen väheneminen on selkein kokeilusta asukkaille aiheutuva haitta. Pysäköintipaikoilta vapautuva tila on kuitenkin ollut kesäkatujen edellytys: se on mahdollistanut toimijoille parklet-terasseja ja kaupunkilaisille lisää tilaa oleskelulle, kävelylle ja pyöräilylle sekä

enemmän kaupunkivihreää ja istutuksia. Yrittäjiltä ja palautekanavan kautta on tullut palautetta myös viimeistelemättömästä ulkoasusta, mihin toivottiin parannuksia tulevien kokeilujen kohdalla.

Vuoden 2022 havainnointitutkimuksen perusteella katukalusteita käytettiin istumiseen jokaisella kesäkatuosuudella, Kasarmikadulla ja Piennellä Roobertinkadulla eniten. Vuoden 2022 järjestelyt Kasarmikadulla toimivat järjestelyiltään paremmin sen osalta, että ihmiset uskalsivat käyttää myös rakenteellista ajorataa kävelyyn pihakadun tapaan, mitä vuonna 2021 ei juurikaan tapahtunut. Liitteenä on sekä vuoden 2021 että 2022 kokeilun seurantojen tulokset.

Resursointi / Kustannukset

Viime vuosien kesäkatujen järjestelyiden ja toteutuksen suunnittelu on tapahtunut intensiivisissä noin 5 kuukauden jaksoissa, mistä pelkkä katujen valintaprosessi on vienyt lähes puolet ajasta. Suunnittelutyön ja toteutuksen yhteensovittaminen tapahtuu suunnittelun edetessä, usein myös varsinaisten rakennustöiden aikana sekä kokeilun aikana, kun muutostarpeita katu ympäristössä havaitaan.

Vuoden 2022 neljän katuosuuden suunnittelu ja toteutus on vaatinut kahden henkilön 50–100 % työajan vaihdellen hieman prosessin vaiheista, lisäksi projektiin palkattiin toimijakoordinaattori huhtikuusta syyskuuhun, jonka tehtävänä on ollut osallistaa katujen toimijoita prosessin aikana sekä toimia viestinvälittäjänä suunnittelun ja ulkoisten toimijoiden välissä. Tämän lisäksi aikaa suunnitteluun ja toteutukseen ovat käyttäneet alueen liikennesuunnittelijat, asemakaavoittajat, maisemasuunnittelijat, yritys- ja stadiluotsit, lupa-asiantuntijat, viestintäpalvelut sekä ohjelmatyöntekijät Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialalta. Käytännössä resursointi on tarkoittanut muiden tehtävien pois jättämistä ja ylityötä.

Vuoden 2022 investoinnit olivat noin 60 000 euroa suunnitteluun sekä noin 300 000 euroa toteutukseen. Suurin osa toteutuskustannuksista oli materiaalikustannuksia sekä kalusteiden rakennustöitä. Näiden osalta investoinnit voidaan hyödyntää myös tulevien vuosien kokeiluihin. Jatkuvana toimintana kokeilujen kustannustehokkuus näin ollen paranee.

Malmössä kesäkatuja käytetään välivaiheen suunnittelutyövälineenä. Tänä vuonna siellä on toteutettu viisi kesäkatua ja yksi aukio. Toteutuksen budjetti Malmössä on n. 300 000 euroa. Työ tehdään täysin organisaation sisällä yhden kokoaikaisen projektipäällikön koordinoimana. Suunnitteluprosessiin osallistuu lisäksi 16 asiantuntijaa erilaisin intensiteetein ajankohdasta riippuen. Työn painopiste sijoittuu syksyille, jolloin kadut suunnitellaan. Malmön kaupunginvaltuusto päättää katukohtaisesti budjetin jokaiselle vuodelle ja jokaisesta kohteesta tehdään

toteutus päätös kolmeksi vuodeksi. Useamman vuoden toteutuksen jälkeen päätetään asukkaiden, yrittäjien ja poliitikkojen toimesta, edistetäänkö kadulla pysyvää muutosta.

Tukholmassa kesäkadut (sommargågator) on vakiintunut osa kaupungin suunnittelua ja ne työllistävät kaupungilla noin kymmenen henkilöä, joista kolme kokoaikaisesti. Tänä vuonna Tukholmassa toteutettiin 20 kesäkatua ja 15 kesäaukiota. Toteutukselle varataan joka vuosi oma budjetti, vuonna 2022 se oli n. 2,3 miljoonaa euroa. Malmön ja Tukholman esimerkkejä on käytetty hyväksi kuvaamaan erilaisten kokeilumallien tarvitsemia resursseja. Malmössä kesäkatuja toteutetaan pienemmillä kustannuksilla, mutta viisaasti kohdennettuina siellä, missä niillä on kysyntää ja missä kävely-ympäristöä halutaan pysyvästi kehittää.

Helsingissä kävelyn edistämiseen ei ole kyetty osoittamaan yhtä koko-aikaista henkilöresurssia, mikä on hidastanut suunnittelun edistämistä. Kävelyn kehittämistoimenpiteille ei ole osoitettu erillistä talousarvio-momenttia, vaan se on sidottu pyöräliikenteen kanssa yhteen kävelyn ja pyöräliikenteen määrärahoihin. Tosiasiallisesti kävelyn ja pyöräliikenteen määrärahat on ohjattu pyöräliikenteen hankkeisiin. Jatkossa olisi perusteltua tunnistaa määrärahatarpeet ja varata rahoitusta myös kävelyn edistämiseksi heikentämättä pyöräliikenteen edistämistä.

Kokeilut ovat osa kävelyn edistämisen toimenpiteitä ja jotta niitä voidaan toteuttaa järjestelmällisesti sekä tarkoituksenmukaisesti, tulee niiden suunnitteluun panostaa henkilöresurssein. Kahden kokoaikaisen kävelyn edistämiseen paneutuvan työntekijän avulla pystytään myös kokeilutoiminnasta tehdä jatkuvaa ja vaikuttavaa. Kesäkatujen toteuttamisen sitominen kävelyn edistämisen henkilöresursseihin takaa myös sen, että kesäkadut kytkeytyvät suoraan pysyviin kävelyn kehittämistoimenpiteisiin, aivan kuten kävely-ympäristöjen kokeilumallissa on esitetty.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Henna Hovi, liikenneinsinööri, puhelin: 31021337
henna.hovi(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kävely-ympäristöjen kokeilujen toimintamalli
- 2 Kesäkatujen suunnittelun käsikirja
- 3 Vuoden 2021 kesäkatujen seurannan tulokset
- 4 Vuoden 2022 kesäkatujen seurannan tulokset
- 5 Kesäkadut Tukholma ja Malmö
- 6 Yritysvaikutustenarviointi

01.11.2022

Asia/9

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunkiympäristölautakunta